

Beslut enligt 83 § i naturvårdslagen angående störandet av en fridlyst fågelart

Sökande

Rabbe Stenström

Ärende

Ansökan om att störa havsörnens häckning i samband med utförandet av vårdbiotopers skötselåtgärder på Ytterstholmen i Kimitoön.

Ansökan

Sökanden ansöker om lov störa havsörnens (*Haliaetus albicilla*) häckning i samband med utförandet av vårdbiotopers skötselåtgärder på Ytterstholmen (322-491-1-2) i Hitis skärgård den 18.2.-30.4.2025.

Ytterstholmen är en gammal kalkpåverkad betesholme söder om Vänoxa, Hitis skärgård, som till största delen består av lund med ädla lövträd. Ytterstholmen har i den nyaste delgeneralplanen märkts som SL-område av landskapsmässigt värde i och med att lund med ädla lövträd hör till de skyddsvärda naturtyperna enligt naturvårdslagen. Betesbruk idkades fram till 1978 på holmen och betet återupptogs år 2019. Betesbruket har gett upphov till vårdbiotoper på Ytterstholmen, vilka inventerats av NTM-centralen i Egentliga Finland år 2020. Enligt inventeringsrapporten förekommer följande fem vårdbiotopstyper på Ytterstholmen: Lågväxt tåg-, gräs- och starrdominerad havsstrand, Lövträdshage, Lövsjögårdsbete (Ädel lövsjögård), Blandsjögårdsbete och Kalktorräng. Vårdbiotoper är bland de mest utrotningshotade naturtyperna i Finland och de fungerar som livsmiljö bl.a. för en rad sällsynta och utrotningshotade växtarter. På Ytterstholmen förekommer anmärkningsvärda arter så som ask (*Fraxinus excelsior*, nära hotad), vildapel (*Malus sylvestris*, sårbar), lundtrav (*Arabis hirsuta*), kungsmynta (*Origanum vulgare*), bergmynta (*Clinopodium vulgare*), backlök (*Allium oleraceum*), nässelsnärja (*Cuscuta europaea*, regionalt hotad), hartsros (*Rosa mollis*) och bergsbräsa (*Cardamine hirsuta*). NTM-centralen i Egentliga Finland har i inventeringsrapporten konstaterat att Yttersthalmens vårdbiotoper är i behov av brådskande skötselåtgärder så som röjning, vilka bör påbörjas tidigast möjligt.

Havsörnen hade innan år 2025 ett gammalt bo på Ytterstholmen, som enligt NTM-centralen i Egentliga Finland inte varit i användning och som därmed inte varit nödvändig att beakta i samband med planeringen av Ytterstholmen skötselåtgärder för vårvintern 2025. Vecka 7 år 2025 hittade sökanden ett nytt havsörnsbo på Ytterstholmen till följd av vilket de planerade skötselåtgärderna lades på is. Havsörnens häckningstid är 1.2.–31.7. och åtgärderna är inte möjliga att vidta på Ytterstholmen under häckningstiden utan att orsaka störning för havsörnen. Sökanden ansöker därför om undantagslov för att avvika från havsörnens fridlysningsbestämmelser i syftet att skydda djur eller växter enligt 83 § i naturvårdslagen. Röjningsåtgärderna är inte möjliga att senareläggas utanför havsörnens häckningstid, eftersom sökandes avtal med entreprenören är i kraft till den 30.4.2025, efter vilket skogsmaskinen flyttas från Ytterstholmen. Ifrågavarande entreprenör är den enda som är verksam inom ifrågavarande område med omnejd och p.g.a. entreprenörens andra arbetsavtal kan det räcka ett eller flera år tills följande motsvarande möjlighet finns att vidta dessa åtgärder.

Sökanden anser att skötselåtgärderna kan vidtas utan att negativt påverka havsörnens gynnsamma bevarandestatus. Sökanden hänvisar till det faktum att havsörnen är en livskraftig art och att det finns ett flertal alternativa bon som havsörnen kan använda i

denna del av skärgården. Åtgärderna försvårar där med inte havsörnens förmåga att bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Sökanden betonar att vårdbiotoperna och de anmärkningsvärda arterna som förknippas med dessa hotas att försvinna från Ytterstholmen ifall röjningsåtgärderna inte kan vidtas i inom ramen av sökandes och entreprenörens avtal i februari-mars 2025. Detta är även i linje med vad som konstaterats om skötselåtgärdernas brådskande behov i Ytterstholmens inventeringsrapport. Sökanden betonar även att åtgärderna är en del av miljöavtalet om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet och ifall skötselåtgärderna blir ogjorda, hotas även skötselersättningen att dras in.

Ytterstholmen tillhör inte något Natura 2000 eller naturskyddsområde.

Bestämmelser som berörs av ansökan

Havsörnen är fridlyst enligt 69 § i naturvårdslagen (9/2023).

Enligt 70 § i naturvårdslagen är det förbjudet att avsiktligt störa individer, i synnerhet under förökningstiden, på viktiga rastplatser under flyttningen eller på platser som annars är viktiga under deras livscykel.

NTM-centralen kan bevilja tillstånd till undantag från förbuden enligt 83 § i naturvårdslagen, ifall det inte finns någon annan lämplig lösning för att bl.a. skydda djur eller växter. Undantaget får inte försvåra bibehållandet eller uppnåendet av en gynnsam bevarandestatus för arten.

Avgörande och villkor

NTM-centralen i Egentliga Finland beviljar sökanden tillstånd att utföra röjningsåtgärder på Ytterstholmens vårdbiotoper under följande villkor.

- 1 Detta tillstånd möjliggör vidtagandet av vårdbiotopers skötselåtgärder så som trädröjning på Ytterstholmen (322-491-1-2) fram till den 30.4.2025.
- 2 Sökanden bör försöka minimera den störning som skötselåtgärderna ger upphov till och undvika obehörig rörelse i närheten av havsörnsboet.
- 3 Sökanden ansvarar för att alla som deltar i genomförandet av åtgärderna följer villkoren i detta beslut.
- 4 Detta beslut eller en kopia av det ska finnas tillgängligt när åtgärder enligt tillståndet vidtas (t.ex. telefonen) och bör visas upp vid anfordran.
- 5 Sökanden ansvarar för kontakt med övriga myndigheter och markägaren.
- 6 NTM-centralen i Egentliga Finland övervakar uppfyllandet av tillståndsvillkoren. Inspektioner kan utföras vid behov i samband med övervakningen av tillståndet.
- 7 Användningen av tillståndet ska rapporteras senast den 31.12.2025. Rapporten lämnas till registratörskontoret för NTM-centralen i Egentliga Finland (registratur.egentligafinland@ntm-centralen.fi) med beslutets ärendenummer VARELY/1373/2025. I rapporten bör det framgå inom vilket tidsintervall vårdbiotopernas skötselåtgärder vidtogs på Ytterstholmen. Därtill bör det nämnas i rapporten ifall havsörnar noterats på Ytterstholmen under och efter vidtagandet av åtgärderna samt en uppskattning om havsörnen häckat på Ytterstholmen eller inte.

Motiveringar

Ansökan fyller villkoren för 83 § i naturvårdslagen och är möjligt att bevilja tillstånd att avvika från havsörnens fridlysningsbestämmelser för att skydda djur eller växter.

Sökanden beviljas undantagslov att störa havsörnens häckning för att vidta vårdbiotopers skötselåtgärder, så som trädröjning, på Ytterstholm fram till den 30.4.2025. Ytterstholm inhyser ett flertal anmärkningsvärda arter så som den

utrotningshotade vildapeln (sårbar), vilka hotar att försvinna från ön ifall skötselåtgärderna inte vidtas omedelbart.

NTM-centralen i Egentliga Finland anser att genomförandet att vårdbiotopernas skötselåtgärder på Ytterstholm fram till den 30.4.2025 inte försvagar havsörnen förmåga att bibehålla en gynnsam bevarandestatus regionalt eller nationellt. Havsörnen är livskraftig nationellt och regionalt enligt den senaste rödlistningen år 2019 och det finns ett flertal andra bon i Ytterstholfens näromgivning som havsörnen kan använda för häckningen. Det är även möjligt att havsörnsparet inleder och fortsätter häckningen på Ytterstholmen trots att skötselåtgärderna utförs samtidigt, eftersom sökanden bör enligt tillståndets villkor försöka minimera den störning som skötselåtgärderna ger upphov till och undvika obehörig rörelse i närheten av havsörnsboet.

Entreprenören är i detta fall den enda parten i ifrågavarande område med omnejd med nödvändig utrustning, kunskap och erfarenhet för att utföra skötselåtgärderna. Sökandes och entreprenörens avtal går ut den 30.4.2025 och ifall skötselåtgärderna inte utförts fram tills dess, hotas de att skjutas fram ett eller flera år innan entreprenören har ur arbetsmässig synvinkel igen möjlighet att utföra arbetet. Samtidigt hotas sökandes skötselersättningar att dras in, eftersom skötselåtgärderna inte vidtagits enligt miljöavtalet. Att åtgärderna utförs efter havsörnens häckningssäsong (1.8.-31.1.) av någon annan entreprenör anses olämpligt i detta fall där vårdbiotopernas och deras förknippade växtlighet är i behov av omedelbara skötselåtgärder. Sökanden har redan investerat betydande resurser på att transportera ut skogsmaskinen och genomföra åtgärderna som den nuvarande entreprenören har som avsikt att slutföra. Det är ekonomiskt orimligt att förutsätta att sökanden utöver nuvarande utgifter anskaffar skötselåtgärderna t.ex. från någon annan kommun, p.g.a. de omfattande utgifter detta skulle ytterligare medföra.

Övrigt som bör beaktas

Naturhistoriska museet upprätthåller en databas om havsörnens häckning, vilket Sääksisäätiös havsörnsgrupp uppdaterar årligen med observationer och bokkontroller. Sökanden rekommenderas att meddela om det nya havsörnsboet samt dess position till Sääksisäätiös havsörnsgrupp (merikotka@saaksisaatio.fi).

Tillämpade lagrum

Naturvårdslagen (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Lag om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (2003/13) 19 §

Lag om rättegång i förvaltningsärenden (2019/808) 122 §

Statsrådets förordning (794/2024) om närings-, trafik- och miljöcentralernas och utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2025

Verkställighet av beslutet

NTM-centralen i Egentliga Finland har beslutat med stöd av lag om rättegång i förvaltningsärenden (2019/808) 122 §, att detta beslut får verkställas trots att det inte har vunnit laga kraft. Vårdbiotopernas skötselåtgärder kan verkställas innan beslutet vunnit laga kraft, eftersom störningen som havsörnen upplever av åtgärderna är lindrigast i början av dess häckningssäsong. Senareläggandet av beslutets verkställighet skulle även hota utförandet av skötselåtgärderna inom den tidsram som sökanden och entreprenören uppgjort ett avtal om. Verkställandet av beslutet kan inte senareläggas för att skydda djur eller växter och till följd av dess natur.

Sökande av ändring

Ändring i detta beslut får sökas genom besvär hos Åbo förvaltningsdomstol. Besvärsanvisningen medföljer som bilaga. Beslutet har delgetts för kännedom genom elektronisk delgivning.

Godkännande av dokumentet

Detta dokument har godkänts i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Robin Ramstedt och avgjorts av överinspektör Teija Jokinen.

Bilagor

Besvärsanvisning

För kännedom

miljöministeriet kirjaamo.ym@gov.fi

Finlands miljöcentral kirjaamo@syke.fi

Polisinrättningen i Sydvästra Finland kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi

Kimitoöns kommun kimitoon@kimitoon.fi

Finlands naturskyddsförbund, Egentliga Finlands distrikt varsinais-suomi@sll.fi

Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry (TLY) suojelu@tly.fi

Tapiola Varsinais-Suomi—Satakunnan ry info@tapiolary.com

Natur och Miljö r.f. kansliet@naturochmiljo.fi

Kimitoöns Natur info@kimitoonsnatur.fi

Avgiftsfri

Tämä asiakirja VARELY/1373/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/1373/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Jokinen Teija 18.02.2025 10:05

Esittelijä Ramstedt Robin 18.02.2025 09:14

BESVÄRSANVISNING

Besvärsmyndighet

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring hos **Åbo förvaltningsdomstol** genom skriftligt besvär.

Besvärstid

Besväret ska lämnas in inom 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, julafton eller midsommarafton förlängs besvärstiden till följande vardag.

När delgivningen skickas per post anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Ett ärende anses dock ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände.

Vid vanlig elektronisk delgivning anses en handling ha blivit delgiven den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Vid en bevislig delgivning framgår dagen för delfåendet av delgivnings- eller mottagningsbeviset. Om det är fråga om en mellanhandsdelgivning anses delfåendet ha skett den tredje dagen efter den dag som framgår av delgivningsbeviset.

Besvärsskriftens innehåll och underskrift

I besvärsskriften ska följande uppges:

- * ändringssökandens namn och hemkommun
- * om ändringssökandens talan förs av sökandens lagliga företrädare eller ombud eller om besvärsskriften upprättats av någon annan, ska också dennes namn och hemkommun uppges
- * postadress, telefonnummer och eventuell e-postadress där upplysningar om ärendet kan framföras till ändringssökanden
- * det beslut i vilket ändring söks
- * till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- * de grunder på vilka ändring yrkas

Ändringssökanden, dennes lagliga företrädare eller ombud ska underteckna besvärsskriften, om inte besvärsskriften tillställs elektroniskt (som telekopier, via e-post eller via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst).

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften ska fogas:

- * närings-, trafik- och miljöcentralens beslut, i original eller som kopia
- * intyg över delgivningen eller annan utredning över tidpunkten för besvärstidens början
- * de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- * ombudets fullmakt. En advokat och ett allmänt rättsbiträde ska förete fullmakt endast om besvärsmyndigheten bestämmer så
- * utredning om ombudets befogenheter om besvärsskriften tillställs elektroniskt

Tillställande av besvärsskriften

Besvärsskriften ska tillställas **Åbo förvaltningsdomstols registratorskontor**. Besvärsskriften ska vara framme hos myndigheten under tjänstetid senast den sista dagen av besvärstiden. Besvärsskriften kan inlämnas personligen, med bud, per post eller elektroniskt. Om besvärsskriften postas ska det göras i god tid så att den hinner fram till myndigheten under tjänstetid senast den sista dagen av besvärstiden. Om besvärsskriften skickas elektroniskt (som telefax, per e-post eller via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst) ska den vara tillgänglig för förvaltningsdomstolen i mottagarapparaten eller datasystemet under tjänstetid senast den sista dagen av besvärstiden

Rättegångsavgift

En rättegångsavgift på 310 euro uppbärs av den ändringssökande för handläggning av ärendet i förvaltningsdomstolen. I lagen om domstolsavgifter (1455/2015) stadgas särskilt om fall där ingen avgift uppbärs. Länken till domstolsavgiftslagen:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Kontaktuppgifter till Åbo förvaltningsdomstol:

Postadress: PB 32, 20101 Åbo

Besöksadress: Lasarettsgatan 2-4, 20100 Åbo

Telefon: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

E-post: turku.hao@oikeus.fi

Öppettider: 8.00–16.15

Förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Ansökan om ändring i avgiften som debiterats för beslutet från närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts när en offentligrättslig prestation har påförts kan inom sex månader från det avgiften påfördes yrka på rättelse hos närings- trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

(vanlig/bevislig delgivning)